

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAUER LAJOS.

Nagybeeskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 81. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hónapra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
brodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap déltűn 5 órakor.

Péntek, április 9.

A jövő.

— április 9.

Legutóbb sokat visszhangzott szerte a világban Darwin neve. amikor a tudományos világ Darwin halálának századik évfordulóját ünnepelte.

Ez a tudós az ő biológiai tétéleivel megtanított minket arra az axiómára, hogy az egyeseknek a létért való küzdelme azonos törvények hatalma alatt áll a fajok harcával. Az ő elmélete megszünteti a szerencsének tulajdonított hatalmat. Nem a véletlen szerencse teszi győztesé az egyik fajt a másik felett, egy nemzetet a másik romjain, hanem a fizikai, anyagi, szellemi és erkölcsi erőknek nagyobb tömege, ezeknek teljes erő kifejtését biztosító szervezete. Igaza van Darvinnak: az egyének és fajok kiválósága, minél erősebb szervezettsége győz és nem a véletlenség.

Európa keletén a fajok szervezete, az államok szervezete, a nemzetek belső és külső élete átalakulóban van sokkal nagyobb méretekben, mint valaha. Törökország romjain régi néven új államok, új nemzetek képződnek, melyek a közeljövőben életrevalóságukat, az önállóságukhoz való jogukat igazolniuk kell. Csupa forrongás, alakatlan gabajodás, amiből az új életnek határai, feltételei és tényezői kibontakozhatnak.

Az átalakulás izgalma mozgatja még azokat is, akik nem sejtik azon történelmi idők horderejét, melyben élnek. Az új alakulásokat értők és intézők nyugodt elmével számítanak és körültekintve számbavezik a látható és sejtő erőket, hogy mindent felhasználva keljenek küzdelemre, amiből lassan és biztosan kifejlik egy-egy állam, melyben egy-egy nemzet szervezett önmagának államot, hazát és jövőjét.

Mint malomkövek között a buzaszemek, szétmorzsolódhatnak a nagy fajok szervezett államai között a kis nemzetek. A germán és az orosz birodalmak roppant teste szétördelheti az apró nemzeteknek állami szervezetét, felszívhatja a nemzeti életet. Az orosz és germán fajok terjeszkedését elősegíti a két állam organizmusa, mert minden fajnak egy államban van összefoglalva egész ereje, minden energiája és egységesen van vezetve minden akciója.

Ezekkel szemben a harmadik nagy fajnál, a latin népeknél, mi kis nemzetek nem találunk oltalmat, mert a latinok három nemzeti államot képeznek, amelyek között elveszett a faj egységének érzése, érdeke és politikája. A latinok faja előregedett, szaporodása nem tart lépést a germánok és oroszok évi növekedésével. Hiába minden öröklött képessége, vagyona, tapasztalása, mert a duzzadó életerőnek expanzív erő kifejtése mellett a latinok elmaradnak a régiben.

Balga minden kis nemzet, amelyik valamelyik nagy faj vezetésére bizza magát, mert kihasználják. Ha megoltalmazák is egyelőre, csak azért teszik a nagy fajok, hogy magukhoz csatolva, ne az erőszak útján dolgozzák fel saját vérük és testük állományává, hanem békésen annál bizonyosabban és alaposabban.

Ezért a nagy fajok államai közepette a kis nemzetek szövetsége menthet meg csupán. Az Európa keletén élő kis nemzetek együttvéve, összetartva elég erősek lennének arra, hogy állami és nemzeti létüket megoltalmazzák. Sajnos, hogy a kis nemzetek nem látják és nem érzik ennek a szervezkedésnek szükségét. Pedig jó lenne erre figyelmeztetést fordítani, addig amíg el nem késnek, amíg a jövőző jelenné nem válik.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/4 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is Vidéki hölgyek részére minden nap déltől 7 óráig. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A kultur-egyesület nagybeeskereki munkásgimnáziuma április havi előadásainak sorrendje a következő:
Április 14. 8-9-ig Elektrotechnika, 9-10-ig Egészségtan.
Április 16. 8-9-ig Egészségtan, 9-10-ig Elektrotechnika.
Április 21. 8-9-ig Egészségtan, 9-10-ig Gazdasági vegytan.
Április 23. 8-9-ig Történelem, 9-10-ig Gazdasági vegytan.
Április 28. 8-9-ig Elektrotechnika, 9-10-ig Egészségtan.

Április 18. A kultúregyesület közgyűlése.
Április 19. Közigazgatási bizottság közgyűlése.
Május 6. Megyei áll. választmány ülése.
Május 9. Számonkérő tiszti szék.
Május 10. Tavasz rendezés megkezdése.

Feltámadás előtt.

— Nagyszombat. —

Meghalt a Messiás, az ég elborult és a lelkek mélyén sötét bánat vett tanyát. Meghalt a Mester, de eszméi örökké élnek, amelyeket a szeretet nevelt s amelyek mozgatói azóta minden világi kormányzatnak.

Az örökéletű eszmék termékenyültek meg az Istenembernek a vesztőhelyre csorgott vérével s az Ő eszméi nyitották meg a feltámadás napján a kőkoporsót, melyhez hiába állatta őrző zsoldosait a vesztét érző régi rend. S az örökéletű eszmékkel szemben hiába rázza fejét a kétkedés kétezer éves szelleme: Az emberiséget nem az ész, hanem a szív vezérli s a szív ama nap óta mindig hisz a feltámadásban.

Ma jobban, mint valaha. A modern élet még súlyosabban nehezedik az emberiségre, mint a régi. Minden pecben megfeszítik a szeretetet, megosztottnak a becsület ruháján és fizetett zsoldosokkal őrzik a felpattanni készülő sirokat.

A „TORONTÁL” tárcája.

Igaz szerelem.

(A „Torontál” eredeti tárcája.)

Teleki Pista új viszonyára ittak. A jó barátok szükségesnek tartották ezt dorbézolás keretében megünnepelni.

— Igyál, Pista, neked áll a világ! Szébb leányt a föld kerekén sem találhattál volna. Igyál az ő egészségére! Itt a telt pohár.

A fiatal hadnagy egy csöppig kiitta a gyönyöző italt.

Durrogatnak a pezsgős palackok, a cigány huzta, kivilágos kivirradtig.

Hangos jökedy uralkodott a társaságban, míg csak egymásután ki nem dőltek a sok italtól. Csak Teleki Pista bírta. Nem sokat szólt, hanem annál többet ivott. Szemeiben különös fény csilámlott...

Teleki hírhedt nőcsábító hírében állott. Igen szép fiu volt, kifogástalan modorral. Könnyű szerrel vette be a legnehezebb várat.

Szerelemre sohasem gondolt. A pillanatnyi gyönyöröknek élt. Attól félt, hogy a tartós boldogságba belecsömörlene.

Egy napon találkozott egy fiatal leánnyal, aki csodás hatással volt rá.

Ilyen gyönyörű teremtetést még nem látott. S valóban az alig tizenhat éves leány szép

szemeivel, leeresztett hosszú hajfonatával s kerekded, mozgékony természetével, elbájoló jelenség volt.

A ligetben látta meg őt. A virágok a legszebb rózsákkal voltak megrakva, de Teleki megesküdött volna, hogy most a kertben a legbájosabb rózsza az ismeretlen leány.

Máskor szó nélkül kísérletet tett volna a leánnyal, de most mintha meg volna babonázva, nem merte megszólítani. Annak szüziesszemeiből oly ártatlanság s egyszersmint erély sugárzott feléje, hogy némán bámult a leány után. Azonban követte.

Egy szerény kis házikóban tünt el a leány. Biztosan itt lakik, mert a hadnagy ur hiába várakozott rá, nem jött ki többé.

Elmult már egy-két hét azóta. Teleki erővel ki akarta fejből verni a leányt. Megütözéssel kellett azonban tapasztalnia, hogy éjjel-nappal előtte lebeg alakja, gondolataiban folyton vele foglalkozik. Mi lesz ebből?

Másodszor is találkoztak. A jégpályán. Szép téli idő volt, ámbar elég hideg.

Az ismeretlen leány halként sikamlott ide-oda a sima jégükrön. Utána hosszú fiatal ember ügetett. Majd pedig megfogták egymás kezét s úgy lejtettek tova.

Mikor Teleki látta, hogyan érintkezik a két test s néznie kellett, miként sugnak-bugnak össze, dacára a kemény időnek, izzadni kezdett. Oda akart rohanni, hogy leüti azt a suhancot, de meggondolta azután, hogy hiszen nem is ismeri a leányt.

Elhatározta magában, történjék bármi, ennek az állapotnak véget vet. Érezte, hogy hiába küzd magával, azt a leányt birnia kell bármely áldozat árán is.

Számtalanszor gunyolta önmagát, hogy ő, a híres szeladon, így kátyuba került. De mindhiába volt.

A leányt udvarlója kis időre elhagyta. Teleki nagyot gondolt s merészen a leány elé korcsolyázott. Szivdobogva szólította meg:

— Bocsanatot kérek, nevem Teleki István. A legtisztességesebb szándékkal közeledek Önhöz. Megengedi-e, hogy lakásukon felkeressem? Igen komoly beszédem lesz magával.

A leány iszonyu zavarba jött. A csinos tiszt mit akarhat tőle? No, de illyent. Még a lakásán akarja felkeresni! Nem tudta, mit válaszoljon, zavarában azt találta mondani:

— Szüleim jelenlétében elmondhatja, mit akar. Tudja, hol lakunk? Délután mindig otthon vagyunk. Fejmozdulattal jelezte, hogy szeretne a társalgásnak véget vetni.

Teleki többet nem várt. Köszönt és eliramodott. Barátjai hamiskásan csipkedték, de mit sem adott beszédjükre.

Megtörtént a harmadik összefüvetel is. De ettől kezdve mintha elméjében megzavarodott volna Teleki. Nem tudta palástolni izgatottságát. Barátjai azt tartották erről, hogy hálóban van már a kicsike s barátjuk szűkebbre akarja vonni a szálakat. Azért olyan nyugtalan.

NAPONTA FRISS

écskai uradalmi legfinomabb

TEAVAJ

1/4 kilogramm ára 76 fillér.

Telefon 63.

317-43

Egyedül kapható: Tolveth Frigyes fűszer- és csemege-üzletében.

Telefon 63.

De mentül hangosabb lesz az emberiségre vert láncok csörgése, annál jobban erősödik az újra eljövendő Messiásban való hit a szívekben s nagyszombatonként annál hangosabb lesz a multból fakadt reménység kétezer éves himnusza: Feltámadunk!

Holnap, nagyszombat napja alkalmából a róm. kath. plébánia templomban reggel 6 órakor szentségkítétel lesz; reggel 7 órakor tüszentelés, a keresztelőviz és a husvéti gyertyák ünnepélyes beszentelése; 9 órakor ünnepélyes nagymise. Este 6 órakor feltámadási ájtatosság és ünnepélyes körmenet.

A gör. kat. templomokban holnap hajnali két órakor mise, utána lamentáció lesz. Hajnali 4 órakor Krisztus sirbátétele következik, délután 1 órakor pedig mise lesz.

— **A szabad liceum matinéja.** A Torontál-vármegyei Magyar Közművelődési Egyesület szabad liceumának április 12-iki irodalmi és művészeti matinéja iránt igen nagy az érdeklődés, úgy, hogy előreláthatólag nagy számu közönség gyűl össze a vármegyeház nagytermébe, ahol a liceum e záróünnepét rendezi. Az ünnepélyre a vármegyeház dísztermét földiszítik, úgy, hogy külsőleg is igazi ünnep lesz. A műsort már teljesen összeállította a rendezőség s a műsornak különösen érdekes száma lesz Kaposi Józsa éneke, amelyet Andor Zsigmond, a szintársulat karnagya kísér zongorán. Két kiváló művészi számmal szerepelnek a műsorban továbbá a filharmónikusok, majd a műsor többi számaikat Knyaskó Lajos nagyérdékű előadása és Somfai János felolvasása tölti ki. Az ünnepet Jankó Ágoston alispán, a kultúregyesület nagyérdemű alelnöke nyitja meg. A részletes műsort holnapi számunkban fogjuk közölni.

— **Az ipari továbbképző tanfolyamról.** Az ipari továbbképző tanfolyam tanítványai tegnap kapták ki a bizonyítványokat, mely alkalmából a kiváló előmenetelt tevő tanítványok között ötkoronás jutalomdíjakat osztottak ki. Jutalmat nyertek: Annau János, Annau Pál, Cservenánszky József, Gyarmaty János, Hoff Mihály, Joánovics Mita, Schlosser Ferenc, Spitz Gusztáv, Teichner Nándor, Teisz Ferenc és Vilmos Nándor. Seprős Valter, az ipartestület választmánya élén megjelent elnök buzditó szavakat intézett a kitüntetett ifjakhoz s hálás köszönetét fejezte ki a kormánynak, mely az ipari továbbképzés jeles intézményét városunkban létrehozta, az elért eredményhez pedig szívből gratulált a tanároknak.

— **Halálozás.** Részvétellel vesszük a hirt, hogy Reinhardt Ferenc, a nagybecskereki villammű volt főkönyvelője ma hajnalban hosszú és kínos szenvedés után 51 éves korában meg-

halt. Az elhunytat, aki több évig buzgón szolgálta a várost, holnap délután temetik el s temetésén küldöttségileg részt fog venni a város tisztviselői kara is.

— **A sorozások eredménye.** A nagybecskereki járásban, mint már megírtuk, tegnapelőtt fejezték be a tavaszi sorozásokat, amelyek teljes 7 napot vettek igénybe. A sorozásokon összesen 1357 állításköteles volt, akik közül 216 embert besoroztak, míg 761-et különféle okokból a fegyverszolgálatra alkalmatlannak találtak. A sorozáson meg nem jelentek száma 352 s ezek közül 156 Emerikába vándorolt ki, anélkül, hogy katonai kötelezettségének eleget tett volna. Általában véve az idei sorozás a nagybecskereki járásban igen kedvezőtlen eredménnyel végződött és szinte meglepő volt az, hogy egyes községekben az emberanyag mennyire silányodott. A legjobb emberanyagot még aránylag Felsőmuzslya és néhány német lakosságú község szolgáltatta, míg a szerb és román falukban emberanyag dolgában határozott visszaesés konstatalható, ami a rossz életmód következménye.

— **A kultúregyesület vidéki tanfolyamai.** A Torontál-vármegyei Magyar Közművelődési Egyesület vidéki tanfolyamain a napokban volt az utolsó záróvizsga. Ez a vizsga Valkányon volt, ahol a kultúregyesület képviselőjében Kovácsévics Miklós iskolaszéki elnök jelent meg. A vizsga alkalmával kitűnt, hogy a tanfolyam igen szép eredményt ért el, mert a tanfolyamra beiratkozott irni-olvasni nem tudó felnőtt románok mind megtanultak értelmesen magyarul beszélni, írni és olvasni. A tanfolyamot Major Gyula tanító vezette nagy buzgalommal, miért is a kultúregyesület képviselője meleg elismerését fejezte ki a tanítónak.

— **Társas tanulmányut a budapesti országos tenyészállat kiállítás megtekintésére.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a földművelési m. kir. miniszter ur megbízásából s támogatásával a nemzetközi tejjgazdasági kongresszus alkalmából Budapesten, 1909. évi június hó 6-10-ig országos tenyészállat kiállítást és ezzel kapcsolatban mezőgazdasági gépkiallítást rendez. Hogy ezen kiválóan szépek és rendkívül tanulságosnak ígérkező kiállítást vármegyénk gazdái, különösen kisgazdái minél jutányosabban s így minél többen megtekinthessék, a torontál-vármegyei gazdasági egyesület társas-kirándulást rendez Budapestre s onnan a kiállítás megtekintése után külön kirándulást Kisbérre és Bábólnára, esetleg Mosonmegyére is. Az utazási költségek a kedvezmények igénybevételével Zsombolya, vagy Nagyikinda vasuti állomásától számítva, Budapestre és vissza (III. oszt. vasuti menetjegy, 2 napi étkezés és lakás) hozzávetőleg 15-18 koronát tesznek ki. A külön tanulmányut költségei,

külön 3 napot számítva, körülbelül 20 koronában állapíthatók meg. Az indulásról, a részletes utitervről, stb. a jelentkezők annak idején külön-külön értesítettetni fognak. Felkérjük tehát mindazokat, kik a fentjelzett társas-kirándulásban résztvenni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat minél előbb, de lehetőleg f. évi május hó 1-ig szóval vagy írásban a torontál-vármegyei gazdasági egyesület titkári hivatalának (Nagybecskerek megyeház) jelentsek be.

— **A csendőrkard.** Ilyen cím alatt megírtuk, hogy Gáspár Jenő itteni csendőr tegnapelőtt a v. adóhivatal folyosóján összekaszabolta Podvin János csavargót, mert az állítólag meilbevágta s támadólag lépett fel vele szemben. A csendőrkardjával a szó szoros értelmében véve ketté hasította a szerencsétlen ember koponyáját s a balkarját is keresztülvágta, úgy, hogy Podvin már két nap óta élet és halál között fekszik a kórházban s az orvosok kevés reményt fűznek életbenmaradásához. A fegyverhasználat dolgában a csendőrség részéről Kleiner százados vezetésével nyomban megindították a vizsgálatot s a vizsgálat megállapította, hogy a csendőr jogosan használta fegyverét másodszer is, mert Podvin állítólag az első ütés után is még a csendőrré támadt.

— **Tolvaj udvaros.** Balázs István tordai illetőségű legény, aki mint udvaros szolgált Jakobovics Sándor Gabona-téri vendéglőnél, az éjjel felmászott gazdája padlására, hogy onnan kukoricát lopjon. Jakobovics meghallotta, hogy valaki a padláson jár, felkelt és bezárta a padlást ajtaját s nyomban értesítette a csendőröket, akik azután elcsípték a tolvaj udvarost. Balázs eleinte tagadta, hogy lopni akart s mindenféle kifogásokkal hozakodott elő, később azonban beismerte szándékát és beismerte valómása alapján megtették ellene a feljelentést.

Cukorbeteg olyannyira makacs székrekedési ellen valóságos specifikum a **Ferenc József-kese** rüviz. Reggel éhgyomorral adunk 1 decit felmelegítve. 196(1)4

Színház művészet.

* **A doktor ur.** Szorongásig meglelt nőtőter, állandó kacagás és zajos siker jellemzi a tegnapi színházi estét. Tihanyi Miklósnak második vendéjátéka volt tegnap Molnár Ferenc bohózatában, amelyben annak főalakját Puzsért, a betörtöt játszott. Tihanyi Miklós ebben a szerepében már nem új a nagybecskereki közönség előtt s néhány éve zajosan tapsolt neki Puzsér pompás alakításáért. Nem csoda tehát, ha akkori játékának emléke tegnap olyan rengeteg közönséget vonzott a színházba, hogy még a zenekar is a színpadra sorult. Hogy azután tegnap este állandó ünneplésben volt része a kitűnő művésznak, az már jóformán természetes, hiszen olyan alakítást nyújtott, hogy Hegedüssel lehet egysorba állítani. Minden mozdulata, arckifejezése jellemző és kacagató s a mellett minden tekintetben művészi. Kerüli a túlzásokat és mégis, vagy jobban mondva éppen azért, annál jobban hat. Kevés olyan szép estéje volt a nagybecskereki közönségnek, mint a tegnapi s hálásan is ünnepelte érte Tihanyit pompás alakításáért s azért az élvezetért, amit művészetével nyújtott. Mellette legnagyobb sikere volt Halasinénak, aki az öregedő nevelőnő szerepét kitűnő humorral játszotta. Igen jó volt Sárkány szerepében Gózon Béla, továbbá Solymosi Sándor rendőrfogalmazója, valamint Halasi Mariska, Haraszti Vilma, Csolnákosi és Virányi is.

* **Husvétli szünet a színházban.** Ma és holnap, nagypéntek és nagyszombat alkalmából a színházban szünetelnek az előadások s a legközelebbi előadás husvétvasárnapján lesz.

* **A „Zenélő Magyarország”** közismert zene-műfolyóirat most megjelent 380. füzeté újra a legjobb és legkedveltebb zongoraujdonságokat közli és pedig: I. Siposs Antal „Alkonyul a nap már...” című rendkívül bájos műdalát. II. Lányi Ernő „Sirassatok engem orgonavirágok” és „Hull az eső csendesén” kezdetű 2 népszerű magyar dalát. III. Stenham Szigfrid „Angol csáb-tánc” most legújabb, gyönyörű dallamgazdag angol tanczenedarábját. Már szebben megválogatott házi

D. Bodó Mátyás.

Pedig a szegény hadnagyot más bántotta. Meglátogatta a szép leányt. Már nevét is tudta. Balogh Irénkének hívták.

Nagy csodálkozással hallgatták szerelmi vallomását. Az apa megjegyezte, hogy a leány szegény, hozományja igen kevés. Teleki erre kijelentette, hogy kész azonnal kilépni a hadsereg kötelékéből, csak hogy szíve óhaja teljesedésbe menjen. A szülőket meghatotta a ritka, nagy szerelem, de sóhajta néztek gyermekükre.

Irénke vérpiros arccal döntötte halomra Teleki szép ábrándjait:

— Azt gondoltam, hadnagy ur, mást akar velünk közölni. Ha ezt tudom, nem farszítottam volna ide. Bár nyilvánosan még nem vagyunk eljegyezve, Tóth Laci menyasszonya vagyok. Ismeri talán? A jégpályán vele voltam. Segéd-könyvelő a városi takarékpénztárban. Néhány hó mulva elöléptetik, azután megtartjuk az esküvőt...

Teleki nem akarta oly hamar feladni a harcot, kísérelte:

— És mondja csak, édes kisasszony, szereti azt a fiút, őszintó szívből? Visszavonhatlanul?

— Igen...

Teleki nem tudta, hogyan került ki a szobából.

Ész nélkül bolyongott az utcákon. Ő, aki mindenkor fitymálta a szerelmet, aki kétségbe vonta annak létezését, meggyőződött arról, hogy igenis van: szívet boldogító és ölt, igaz szerelem. Belátta, hogy akad az embernek utjába olyan eszménykép, melytől megválni többé nem

tud. Amikor az élet elveszti becsét, ha az eszménykép velünk nem érez, örökké a miénk nem lesz.

Barátok al találkozott, kik gratuláltak neki a kis fruskához. Azt hitték, ez is olyan ideig-óráig tartó idill.

Körülfogták s bevitték egy kávéházba. Isznak egyet Teleki szerencséjére.

Teleki végignézett a társaságon. Az egyik ülve, a másik az asztalon aludt. A cigányok elvonultak. Senkiben sem volt élet. Teleki zsebében kotorászott. Kissé megrezzent. Mindig magánál szokta hordani kis forgópisztolyát, az akadt keze ügyébe.

Sokáig bámult maga elé, elmélázva... Hirtelen felébredt egy magas, szőke fiu, szeméit megdörzsölte s rekedten kérdezte:

— Hát, te Pista, nem alszol?

Teleki felkelt, megfogta vállait barátjának, megrázta, hogy teljesen magához térjen s különös hangon mondta neki:

— Imre, ismered te is azt a leányt, akinek az egészségére itatnak, akiről azt hitték, éppen olyan, mint a többi ideálom. Keressd fel s mondjad meg neki, ő érte haltam meg. Megértettél?

A következő percben szívébe lött a fiatal hadnagy.

Imre rémülten ugrott fel s bambán nézett a padlón elterülő jó pajtasra...

Kellemes illatu parfümök husvétra

és igen szép napernyők tetszés szerint választhatók

Benó Testvérek ezelőtt **Kokits A. F.** rövid-, divat- és játékarukereskedésében **Nagybecskerek.**

programot elképzelni sem lehet s bizonyosan nagy örömet hoz e szám minden zongorás házhoz. Elismert tény, hogy annyi zeneművet s a legjobb hazai és külföldi szerzők kiváló ujdonságait csak 6-8 koronáért szerezhethet meg külön kiadásokban, amennyit egy füzet ad e pompás zeneműfolyóiratnak; mégis rendkívül elterjedtsége miatt, 6 korona félévi előzetésért 12 ily gazdag tartalmu füzetet s egy 54 zeneoldal tartalmu albumot, egész évi 12 kor. előfizetésért pedig a Husvéti és Karácsonyi zenealbumokat ingyen adja előfizetőinek. A most folyó XVI. évfolyam előfizetési ára: Egész évre 12 korona, félévre 6 korona. Az eddig megjelent 380 régebbi füzetekről 60 különféle összeállítású, 30-30 zeneoldal terjedelmű mutatványfüzeteket adtunk ki. Ilyen füzet 8-10 kor. bolti áru zeneművet tartalmaz s az ily füzeteket 60 fillérjével hoztuk forgalomba. Ezekről részletes prospektust, ugye egyeb zeneművekről árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve. Mmutatványfüzeteket pedig 60 fillér levélbélyeg beküldése ellenében küld: a Zenélő Magyarország (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatala Budapest, VIII., József-körút 11. szám.

TÁVIRATOK

A politikai helyzet.

Minisztertanács.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap minisztertanács volt, amelyen foglalkoztak a politikai válság dolgával, de lényegesebb állásfoglalás vagy határozat a minisztertanácson nem történt.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti táv.) Jó forrásból eredő jelentés szerint Wekerle Sándor miniszterelnök április 14 én Bécsbe utazik, ahol a királyhoz kihallgatásra megy. A miniszterelnök egyúttal érintkezni fog az osztrák kormány tagjaival is.

A bécsi tárgyalások.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A bankkérésben a Bécsben tartandó tárgyalások és ezzel együtt Kossuth és Apponyi bécsi útja az osztrák kormány másodlagos elfoglaltsága miatt némi halasztást szenvedett. A tárgyalások csak április 18-án kezdődnek s ekkor utaznak Bécsbe Wekerle, Kossuth, Apponyi és Sztéryny. A tárgyalások előreláthatólag legfeljebb 2-3 napig tartanak.

A bankkérdés.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bár a bankkérdésben a helyzet teljesen változatlan és április 18-20-ika előtt nem is történik a bankügyben semmi, a politikai körökben állandó elmélkedés tárgyat képezi s a legkülönbözőbb híreket bocsátják szét. Sokat beszélnek, főleg az új formuláról, amelylyel a kartellbank, valamint az önálló bank tervének meghiusulása esetén lép elő a kormány. Ez a terv tudvalevőleg a közös bank szabadalmának a meghosszabbítása a választói reformmal kapcsolatban. Kossuth Ferenc állítólag már puhatolódott is a pártban, hogy milyen a felfogás ezirányban, de úgy mondják, hogy a függetlenségi párt ma még ragaszkodik a kartellbankhoz, illetőleg az önálló bankhoz. Egy előkelő politikus kijelentése szerint a helyzet kulcsa Kossuth Ferenc kezében van. Ő esetleg rá tudja venni a párt zömét arra, hogy járjon hozzá a párt az ország érdekében ahhoz, hogy a közös bank szabadalma 1917-ig meghosszabbíttassék. Ha ez Kossuthnak sikerül, akkor a mai többség fenntartható lesz s legfeljebb 30-40 ember megy az ellenzékbe a függetlenségi pártból. Ha Kossuth nem bírja rávenni a pártot, akkor nincs más hátra, mint új választásokkal megkérdezni az ország véleményét.

A koalíció fenntartása.

Budapest, április 9. (A „Torontál” ered. távirata.) A függetlenségi párt hivatalos lapja a következőket írja: Az utóbbi időben oly éles elvi és személyi ellentétek és torzalkodások merültek fel a koalícióban, hogy a vezető politikusok felfogása

szerint is szinte tarthatatlanná vált az eddigi keretek fenntartása. Vannak ugyan olyan előkelő vélemények is, amelyek még most is azt hangoztatják, hogy a koalíció feladatainak teljesítése előtt nem bomolhatik széjjel, ámde nagyon kétséges, hogy a koalíció fenntartására irányított törekvés eredménynyel jár-e? Mi a magunk részéről kifejezést adtunk már annak a nézetünknek, hogy a koalíciós állapot fenntartása nem célszerű, mert a már jelzett differenciák sokkal inkább kiélesedtek, sem hogy az eredményes együttműködés elképzelhető volna. Ehhez járul az, hogy a bankkérdést okvetlenül meg kell oldani s azt tartjuk, hogy e megoldás után sokkal egészségesebb lenne egy olyan új alakulás, amely a függetlenségi politikával harmonizáló törekvések szellemében s egyúttal demokratikusan szabadelvű alapon egyesítene a lehetőleg homogén politikai elemeket, mert egy ilyen alakulás mellett meg lehetne teremteni a stabilis és konszolidált politikai alaphelyzetet.

Bánffy Dezső beszámolója.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják Bánffy Dezső báró husvét után Szegeden tartandó beszámolóját. Bánffyhoz közelálló forrásból azt mondják, hogy a volt miniszterelnök beszámolójában kemény bírálat tárgyává fogja tenni a kormány és a koalíció működését s uttal meg fogja jelölni a követendő irányt.

A balkáni események.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyi jelentés szerint a nagyvezér egy újságíró előtt kijelentette, hogy a magyar-osztrák-török szövetségről szóló hírek alaptalanok.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból jelentik, a szerb nemzeti bank aranykészletét, a melyet a háboru veszélye miatt az elmúlt télen Belgrádból Nisbe vittek, tegnap ismét visszazsállították Belgrádba.

Egy másik belgrádi jelentés szerint a kormánynak a bandák nagy részét már sikerült feloszlatnia, de még néhány banda csavarog a határszélen. A kormány kinált a bandáknak megfelelő végkielégítést, de ezek keveslik. A kormány még egyszer fel fogja hívni őket a szétoszlásra s amennyiben nem engedelmessé válnak, katonasággal üzi szét őket. Egyébként a tartalékosok hazabocsátása állandóan folyik s e hó végére a szerb hadsereg a háborus bonyodalmak előtti létszámra csökken.

A tartalékosok hazabocsátása.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből jelentik: A közös hadügyminiszterium részéről kijelentik, hogy azok a hírek, amelyek szerint a tartalékosokat husvét után hazabocsátának, nem felelnek meg a valóságnak. A külügyi helyzetben ugyanis még mindig nincsenek konszolidált állapotok s így a hadügyi vezetőség még nem is tudja, hogy a tartalékosok mikor bocsáthatók haza.

Uralkodók találkozása.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Római jelentés megerősíti azt a hírt, hogy Vilmos német császár és az olasz király Velencében találkozni fognak. Csak az nem bizonyos, hogy a találkozás most a német császár oda-utazásakor történik-e, vagy pedig Korfuból való visszatérésekor.

Az olasz király Messzinában.

Budapest, április 9. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Messzinából sürgönyzik, az olasz király ott megtekintette ismét az elpusztult várost, valamint a helyreállítási munkálatokat. A király igen elítélőleg nyilatkozott a munkálatok lassúságáról és kijelentette, hogy gondoskodni fog olyan rendszabályokról, amelyek a munkálatokat sieltetni fogják.

A husvétünnep miatt a tőzsde ma zárva volt.

Hölgyek és urak

figyelmébe ajánlom a tavaszi idényre érkezett

ujdonságaimat,

amelyek nálam óriási választékban és mesés olcsó árért szerezhethők be.

Saját készítésű férfi- és gyermeköltönyök, felöltők, nadrágok stb.

Különlegességek: Gyermek kosztümökben. Női és leányka felöltők, gallérok ujdonságai a leg-

nyabb választékban.

Külön mértékosztály, de s szövetválasztékkal.

FRANK LAJOS NAGYBECSKEREK,

(ezelőtt Kovács Gedeon.)

250-20.19)

Közgazdaság.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken 1909. évi április hó 9-én megtartott heti vásár alkalmával:

buza	50 klgr.	13.60 korona
kétszeres	„	9.—
rozs	„	9.—
árpa	„	8.—
zab	„	7.80
kukorica	„	6.70
repce	„	7.80
széna I.	„	10.—
„ II.	„	8.—
szalma I.	„	5.—
„ II.	„	5.—
burgonya 1 klgr.	„	—10
disznóhus I.	„	1.80
„ II.	„	1.70
marhahus I. 1 klgr.	„	1.46
„ II.	„	1.90
borjúhus I.	„	1.80
„ II.	„	1.36
juhhus	„	1.04
zsir	„	1.60

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegedről: (mótoros) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Császtelkéről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 43 p.
Szegedre: (mótoros) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánára reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 33 perc.
Császtelkre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

